

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
مبارزه علمی برای جوانان، زنده کردن روح جست‌وجو و کشف واقعیت‌هاست.
«امام خمینی (ره)»

دفترچه سؤالات مرحله اول سال ۱۴۰۰

سی و پنجمین دوره المپیاد ادبی

صبح - ساعت: ۹:۰۰

کد دفترچه: ۱

تعداد سؤالات	مدت آزمون (دقیقه)
۱۰۰	۱۲۰

نام خانوادگی:	شماره صندلی:
---------------	--------------

آرام‌بخش دل‌ها یاد اوست.

توضیحات مهم

- ۱- کد دفترچه سؤالات شما ۱ است. این کد را در محل مربوط روی پاسخ‌نامه با مداد پر کنید، در غیر این صورت پاسخ‌نامه شما تصحیح نخواهد شد.
- ۲- بلافاصله پس از آغاز آزمون، تعداد سؤالات داخل دفترچه و وجود همه برگه‌های دفترچه سؤالات را بررسی نمایید. در صورت وجود هرگونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگ پاسخ‌نامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید. ضمناً مشخصات خواسته شده در پایین پاسخ‌نامه را با مداد مشکی بنویسید.
- ۴- برگه پاسخ‌نامه را دستگاه تصحیح می‌کند، پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و به علاوه، پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- ۵- پاسخ درست به هر سوال ۳ نمره مثبت و پاسخ نادرست ۱ نمره منفی دارد.
- ۶- آزمون مرحله دوم برای دانش‌آموزان پایه دهم، صرفاً جنبه آزمایشی و آمادگی دارد و شرکت‌کنندگان در دوره تابستانی از بین دانش‌آموزان پایه یازدهم انتخاب می‌شوند.
- ۷- دفترچه باید همراه پاسخ‌نامه تحویل داده شود.

۱- کدام گروه از واژه‌ها، همگی مترادف هستند؟

- ۱) (خیل و فوج)، (لجوج و خودرو)، (سالار و عامل)، (درحال و ارتجالاً)
- ۲) (وقاحت و جسارت)، (عاجز و زبون)، (تقریظ و تقریر)، (معیار و ملاک)
- ۳) (درع و زره)، (لگام و فتراک)، (بدسگال و خصم)، (شیراوژن و کمندافکن)
- ۴) (باره و بادپا)، (توسن و سرکش)، (خدلان و حقارت)، (جافی و جفا)

۲- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«طایفه دزدان عرب بر سر کوهی نشسته بودند و رعیت از مکاید ایشان مرعوب و لشکر سلطان مقلوب، مدبران ممالک آن طرف در دفع مضرت ایشان مشاورت همی کردند که اگر این طایفه هم بر این نصق، روزگاری مداومت نمایند، مقاومت ممتنع گردد.»

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۳- مفهوم بیت زیر به همه ابیات به جز بیت نزدیک است؟

از آنش رنگ‌های بی‌شمار است»	«گل از شوق تو خندان در بهار است
خرم از خلق تو شد مزرع این سبز حصار	۱) آب و رنگی دگر از فیض تو در دهر افتاد
پای بر آتش چنین سرکش شده	۲) آتش از شوق تو چون آتش شده
از آن پیوسته او گوهر فشان است	۳) ز ذوقش بحر در جوش و فغان است
دامنی تر، خشک لب باز آمده	۴) بحر در شورت سر انداز آمده

۴- مفهوم حدیث «حاسبوا قبل أن تحاسبوا» از کدام بیت دریافت می‌شود؟

چو هست فرصتی، آماده کن جواب اینجا	۱) جواب را نتوان فکر کرد روز سؤال
از بهشت عافیت خاری نگیرد پای ما	۲) قهرمان عدل چون پرسش کند روز حساب
مکن جز درد و داغ عشق، نقدی انتخاب اینجا	۳) به بازار قیامت نیست رایج هر زر قلبی
یک قلم روز قیامت با حسابم کار نیست	۴) خط پاکی از جنون اینجا به دست آورده‌ام

۵- بیت «صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی / ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد» با همه گزینه‌ها به جز ارتباط مفهومی دارد.

۱) باز مرغ دل من در گره زلف کژت	همچو کبکی است که در چنگ عقاب افتاده است
۲) کام دل شوریده ز لعل تو برآرم	گر چین سر زلف تو در دست من افتد
۳) به تماشاگاه زلفش دل حافظ روزی	شد که باز آید و جاوید گرفتار بماند
۴) از زلف تو کوتاه نکنم دست چو خواجه	زیرا که مقام دل حیران من آنجاست

۶- عبارت مشهور «شَرَفُ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ» با کدام بیت تقابل مفهومی دارد؟

۱) معانی هر گز اندر حرف ناید	که بحر قلمزم اندر ظرف ناید
۲) چون هلال از پیکر خم، سر به گردون سوده‌ام	خاتم است اینجا دلیل عزت و شأن نگین
۳) خود سراپرده قدرش ز مکان بیرون بود	آن که ما در طلبش جمله مکان گردیدیم
۴) قدر هر ظرفی به قدر آن بود کاندرو است	دل خراب عشق را معمور می‌دانیم ما

۷- کدام ابیات با بیت زیر قرابت دارند؟

«بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد	حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی»
الف) از ما گله بی ثمری کس نشنیده است	هر چند که چون بید سراپای زبانیم
ب) خشک گردید و نشد طفلی از او شیرین کام	خجالت از نخل دل بی ثمر خود داریم
ج) هم طالع ییدیم در این باغ که باشد	سر پیش فکندن ثمر پیشرس ما
د) عمر دراز، قسمت بی حاصلی شود	صد سال سرو در چمن از بی بری بجاست

۱) الف و ب ۲) ب و ج ۳) ج و د ۴) الف و د

۸- معنی چند واژه درست است؟

(زهاب: چشمه)، (ژیان: بزرگ)، (قلا: کمین)، (کلاف: دوک)، (نزه: خالص)، (رفعت: بلند)، (ضرب: کوفتن)، (عارضه: بیماری)، (هنر: شایستگی)، (قرب: هم‌جواری)، (ادبار: سیه‌روزی)

۱) چهار ۲) پنج ۳) شش ۴) هفت

۹- در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) یکدیگر را دست گیر باشیم و معاونت و مضاهرت واجب دانیم.
- (۲) خاک را از بعد خواری در چمن اعزاز بینی.
- (۳) اهمال و تقصیر را در مذهب حمیت، رخصت نبینیم.
- (۴) اگر سهوی ببینند، زبان طاعنان گشاده گردد و دشمنان مجال وقعت یابند.

۱۰- آرایه‌های «استعاره، تشبیه، ایهام تناسب، تضاد» در کدام بیت وجود دارد؟

- (۱) دیگر ای باد، حدیث گل و سنبل نکنی که بر آن سنبل زلف و گل رخسار آیی
- (۲) پیش نماز بگذرد سرو روان و گویدم قبله اهل دل منم، سهو نماز می کنی
- (۳) آب آتش می رود زان لعل آتش فام او می برد آرام از دل، زلف بی آرام او
- (۴) جان به تلخی می دهد «خواجه» چو فرهاد جان شیرینش فدای جان شیرین

۱۱- در جملات کدام ابیات «هم شیوه بلاغی و هم شیوه عادی» مشاهده می شود؟

الف) در ره عشق وطن از سر جان خاسته ایم	تا در این ره چه کند همّت مردانه ما
ب) ما به فلک بوده ایم، یار ملک بوده ایم	باز همان جا رویم، جمله که آن، شهر ماست
ج) ناز تو و نیاز تو شد، همه دلپذیر من	تا ز تو دلپذیر شد، هستی ناگزیر من
د) زره لخت لخت و قبا چاک چاک	سرو روی مردان پراز گرد و خاک
ه) چه از تیر و چه از تیغ، شما روی نتابید	که در جوشن عشقید، که از کرب و بلاید

- (۱) الف، ب، ه (۲) ب، ج، ه (۳) ب، د، ه (۴) ج، د، الف

۱۲- در کدام مصراع، فعل اسنادی و غیر اسنادی «هر دو» یافت می شود؟

- (۱) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست
- (۲) دریاب که مبتلای عشقم
- (۳) دل بر دلدار رفت جان بر جانانه شد
- (۴) منم پور ایران و نام آورم

۱۳- در کدام مصراع، در جمله هسته (پایه) نقش مسند دیده می شود؟

- (۱) دُرد تلخی در قدح دارم که کوثر داغ اوست
- (۲) تا شدم بی عشق می لرزم به جان خویشتن
- (۳) هر که این آئینه دارد در بغل اسکندرست
- (۴) پی به عیب خود نبردم تا بصیرت داشتم

۱۴- مفهوم عبارت «از آسمان تاج بارد، اما بر سر آن کس که سر فرو آرد» با همه گزینه‌ها به جز ارتباط معنایی دارد.

(۱) گر سبک سازی چو شبنم از علایق خویش را	می توان در پیشگاه خاطر گل، باریافت
(۲) در بلندی با فرودستان تواضع پیشه کن	تا چو ماه نو، تو را گردون کند از زر رکاب
(۳) در نظرها شود انگشت‌نما چون مه نو	از تواضع قد هر کس که دو تا می باشد
(۴) راحت روی زمین زیر نگین ناز توست	گر چو نقش پا توانی ساخت با افتادگی

۱۵- عبارت «گوهر محبت بود که در صدف امانت معرفت تعبیه کرده بودند، و بر ملک و ملکوت عرضه داشته، هیچ کس استحقاق خزانگی و خزانه داری آن گوهر نیافته، خزانگی آن را دل آدم لایق بود» با کدام گزینه ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

(۱) امانتی که به نه چرخ در نمی گنجد	به مستحق بسپارم چه خوش بود به خدا
(۲) قدر دُرّ اشک را مژگان چه می داند که چیست	رشته جان را امانت دار این گوهر کنیم
(۳) با زبردستی سپهر آهنین پی بر نداشت	از امانت بار سنگینی که من برداشتم
(۴) دلم خزانه اسرار بود و دست قضا	درش بیست و کلیدش به دلستانی داد

۱۶- مفهوم آیه «تُعْزِ مَنْ تَشَاءُ وَ تُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ» از کدام بیت دریافت می شود؟

(۱) عزّت شاه و گدا زیر زمین یکسان است	می کند خاک برای همه کس جا خالی
(۲) در شکم ماهی ای، حُجره یونس کنی	یوسف صدیق را از بُن چه برکشی
(۳) بکاهی شب به شب چون ماه و در چاه مُحاق افتی	اگر با تاج خورشیدی و گر بر تخت افلاکی
(۴) چو خانه دل اهل قلوب، مقبول است	ره قبول در او هر که یافت شد مُقبل

۱۷- کدام بیت با بیت زیر تقابل مفهومی دارد؟

« رزق هر چند بی گمان برسد	شرط عقل است جُستن از درها»
(۱) گفت روبه جستن رزق حلال	فرض باشد از برای امتثال
(۲) چو فرموده است رزقت ز آسمان است	زمین شوریدن ای فلاح، تا کی؟
(۳) باز میکائیل رزق تن دهد	سعی تو رزق دل روشن دهد
(۴) خدای ار به حکمت بیندد دری	گشاید به فضل و کرم دیگری

۱۸- کدام بیت در بردارنده مفهوم بیت زیر است؟

- «چه در کار و چه در کار آزمودن نباید جز به خود محتاج بودن»
- (۱) سر خود گیر ز درگاه بهشت ای رضوان که در اهل کرم نیست به دربان محتاج
- (۲) محتاج را ز سایه دولت گزیر نیست خود را چو استخوان به هما بسته ایم ما
- (۳) نیست با مهد زمین مردم کامل را کار طفل تا شیر خورد، هست به مادر محتاج
- (۴) به نور عاریه محتاج نیستم چون ماه که هست از نفس خویش روشنایی ما

۱۹- مفهوم کدام بیت، متفاوت با سایر ابیات است؟

- (۱) در خواب، دوش پیری در کوی عشق دیدم با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن
- (۲) مرا به ساغری ای خضر نیک پی درباب که بی دلیل ز خود رفتنم میسر نیست
- (۳) جذبه دریا بود صائب، دلیل سیل من کی ره خوابیده دلگیر از سفر سازد مرا
- (۴) شاید به گرد قافله بی خودان رسم ای پیر دیر، همی امداد کن مرا

۲۰- کدام بیت با حذف همزه و بدون حذف همزه درست است؟

- (۱) به نام خداوند جان آفرین / حکیم سخن در زبان آفرین
- (۲) در آن نفس که بمیرم در آرزوی تو باشم / بدان امید دهم جان که خاک کوی تو باشم
- (۳) دل چه خورده است عجب دوش که من مخمورم / یا نمکدان که دیده است که من در شورم
- (۴) برو به کار خود ای واعظ این چه فریادست / مرا فتاد دل از ره تو را چه افتادست

۲۱- کدام گزینه ها را می توان به دو شکل رکن بندی کرد؟

- (الف) من چون ز می شکفته نباشم در این چمن / کز گریه عذرخواهی من تا ک می کند
- (ب) کی شود این روان من ساکن / این چنین ساکن روان که منم
- (پ) شرر در سنگ می رقصد می اندر تا ک می جوشد / تحیر رشته ساز است و خموشی هم صدا دارد
- (ت) بر دل خاقانی اگر داغ جفا نهی چه شد؟ / او ز سگان کیست خود تا بردت به داوری؟
- (ث) صد کان پر از گوهر و صد گنج پر از زر / سد مخزن پیروزه و صد معدن پاکند

(۱) ب و ت (۲) پ و ب (۳) الف و ث (۴) پ و ت

۲۲- چند مورد از نویسندگان آثار زیر نادرست معرفی شده است؟

جامع التواریخ (رشیدالدین فضل‌الله میبیدی) / تاریخ جهانگشا (عطاملک جوینی) / تحفه الاحرار (نظامی)

صدپند (خواجه عبدالله) / تاریخ گزیده (حمدالله مستوفی) / نفحات الانس (جامی)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۳- در مورد نثر دوره تیموری چند مورد از موارد ذیل درست است؟

تاریخ‌نویسی در این دوره با نثر پیچیده ظفرنامه شامی رواج یافت.

ظفرنامه قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور است،

تاریخ‌نویسی از اوایل دوره مغول به سبب علاقه شدید آنان به ثبت وقایع مربوط به پدران و اجدادشان شروع شد.

نثر ساده این دوره را می‌توان فصیح و بلیغ دانست.

در دوره تیموری حاشیه‌نویسی‌های متعددی به نثر ساده بر تاریخ‌های قدیم انجام گرفت.

این سادگی نثر در دوره تیموری همه جا یکسان و یکدست بود.

(۱) دو مورد (۲) سه مورد (۳) چهار مورد (۴) پنج مورد

۲۴- کدام گزینه به ویژگی‌های اصلی خلاق‌المعانی ثانی اشاره دارد؟

(۱) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل این دوره را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن او را برجسته ساخته است.

(۲) او را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.

(۳) از شعرای تأثیرگذار قرن دهم در ایران است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

(۴) سبک شعرش حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.

۲۵- کدام ابیات به ترتیب دارای ویژگی‌های سبک هندی، بیداری، خراسانی و عراقی هستند؟

الف) ز باغ ای باغبان ما را همی بوی بهار آید / کلید باغ ما را ده که فردامان به کار آید

ب) در آن نفس که بمیرم در آرزوی تو باشم / بدان امید دهم جان که خاک کوی تو باشم

پ) سیاه در دو جهان باد روی موی سفید / که همچو صبح، گرانسنگ ساخت خواب مرا

ت) جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی پاس دین و حفظ وطن

(۱) ت الف ب پ (۲) الف پ ت ب (۳) پ ت الف ب (۴) ب ت الف پ

۲۶- در کدام گزینه مجاز به علاقه شباهت و مجاز به علاقه غیر شباهت آمده است؟

- (۱) بر سر آنم که گرز دست بر آید / دست به کاری زنم که غصه سر آید
- (۲) وز خوردن آدمی زمین سیر نشد / زان رو که نداشت در جبلت کرمی
- (۳) صبر طلب می کنند از دل شیدا / همچو براتی که بر خراب نویسند
- (۴) همه مستی خلق از ساغر و پیمانه می خیزد / مرا دیوانگی زان نرگس مستانه می خیزد

۲۷- وزن کدام گزینه همسان دوری نیست؟

- (۱) سرمنزله فراغت نتوان ز دست دادن / ای ساروان فروکش کاین ره کران ندارد
- (۲) تو خود از کدام شهری که ز دوستان نپرسی / مگر اندر آن ولایت که تویی وفا نباشد
- (۳) به اندک فرصتی از سفله روگردان شود دولت / که باشد نعل بر آتش به دست دیو خاتم را
- (۴) همه هست آرزویم که ببینم از تو رویی / چه زیان تو را که من هم برسم به آرزویی

۲۸- در کدام گزینه فقط یک تشبیه آمده است؟

- (۱) هزار دوزخ و دریا برون توان آورد / آتش دل سوزان و آب چشم ترم
- (۲) عنان گسسته تر از سیل در بیابانیم / به هر طرف که قضا می کشد شتابانیم
- (۳) ایمان و کفر همه رخسار و زلف توست / در بند کفر مانده و ایمانم آرزوست
- (۴) گو شمع میارید در این جمع که امشب / در مجلس ما ماه رخ دوست تمام است

۲۹- کدام بیت در وزن مفعول مفاعیلن مفاعیلن سروده شده است؟

- (۱) ویرانه آب و گل چون مسکن بوم آمد / این عرصه کجا شاید پرواز همایی را
- (۲) در شهر که دیده است چنین شهره بتی را / در بر که کشیده است سهیل و قمری را
- (۳) صد شعله آتش است در دیده / از نکته دل که آتشین باشد
- (۴) ای گشته چنان و آن چنان تر / هر جان که بدیده او چنین را

۳۰- وزن همه ابیات همسان است به جز گزینه ...

- (۱) چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست / سخن شناس نه ای جان من خطا این جاست
- (۲) آن سیه چرده که شیرینی عالم با اوست / چشم میگون لب خندان دل خرم با اوست
- (۳) به جمشید بر گوهر افشاندند / مر آن روز را روز نو خواندند
- (۴) تا سر زلف تو در دست نسیم افتادست / دل سودازده از غصه دو نیم افتادست

۳۱- قافیه کدام بیت نادرست است؟

- (۱) شب و روز او غرق ماتم شده / به دریای غم‌های خود گم شده
- (۲) چو بیند صفا را به دل‌های ما / ببخشد خداوند فردای ما
- (۳) او برده به هر سوی از این خانه سری را / نقشی زده از صورت خود هر سحری را
- (۴) عزیزی که هر کز درش سر بتافت / به هر در که شد هیچ عزت نیافت

۳۲- به جز گزینه قافیه همه ابیات نادرست است.

- (۱) زبان از وصف تو بیرون نرفته / سخن غیر از نگاه تو نگفته
- (۲) خرما نتوان خورد از این کشت / آهو نتوان دید در این دشت
- (۳) از این خانه چون باد صرصر برفت / سخن‌های تلخ از دل و جان بگفت
- (۴) شهریار اندر پی او اسب تاخت / تا که او را در بیابانی بیافت

۳۳- در کدام بیت استعاره مصرحه بیشتری می‌یابید؟

- (۱) به زیر تخته نرد آبنوسی / نهان شد کعبتین سندروسی
- (۲) سحرگه آن سهی سروان سرمست / بدان مشکین چمن خواهند پیوست
- (۳) پگه‌تر زان بتان عشرت‌انگیز / میان دربست شاپور سحرخیز
- (۴) دریدند از هم آن نقش‌گزين را / که رنگ از روی بردی نقش چین را

۳۴- در کدام گزینه تشبیه تفضیل می‌یابید؟

- (۱) در آن مینوی میناگون چمیدند / فلک را رشته در مینا کشیدند
- (۲) نسیمی خوشتر از باد بهشتی / زمین را در به دریا گل به کشتی
- (۳) شقایق سنگ را بتخانه کرده / صبا جعد چمن را شانه کرده
- (۴) بت شیرین نبید تلخ در دست / از آن تلخی و شیرینی جهان مست

۳۵- عَيْن الصَّحِيح فِي التَّرْجَمَةِ:

«كَانَتْ مَرِيْمُ تَذْهَبُ لِإِغْلَاقِ حَنْفِيَّةِ الْمَاءِ الَّتِي كَانَتْ مَفْتُوحَةً قَلِيلاً.»

- (۱) مریم برای بستن شیر آبی که کمی باز بود، می‌رود.
- (۲) مریم برای بستن شیر آبی که کمی باز بود، می‌رفت.
- (۳) شیر آب کمی باز است و مریم برای بستن آن می‌رود.
- (۴) شیر را مریم کمی می‌بندد و می‌رود.

۳۶- عین العدد غیر ترتیبی:

- (۱) فی صَفِّنا تسعة تلاميذ.
- (۲) طَالَعْتُ الفصل الثالث مِنْ الكتاب الأول.
- (۳) خرجتُ في الساعة الخامسة صباحاً.
- (۴) قرأتُ هذا الموضوع في الصف الرابع.

۳۷- عین الجملة الفعلية:

- (۱) مِنْ علاماتِ المؤمنِ الصَّبْرُ عِنْدَ المُصِيبَةِ.
- (۲) العِلْمُ في الصَّغَرِ كالنَّقْشِ في الحجر.
- (۳) العالم بلا عمل كالشَّجَرِ بلا ثَمَرٍ.
- (۴) في الصَّبَاحِ ذَهَبْنَا إلى المَصْنَعِ.

۳۸- عین ما ليست فيه «نون الوقاية»:

- (۱) كَانَ أَخِي يُسَاعِدُنِي في الدَّرْسِ.
- (۲) أَدْخَلَنِي بِرَحْمَتِكَ في عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ.
- (۳) اللَّهُمَّ ارْشِدْنِي إلى طَرِيقِ الحَقِّ.
- (۴) يَا أُخْتِي لَا تَحْزَنِي أَنَا أُسَاعِدُكَ.

۳۹- عین الصَّحیح عَن باب الأفعال:

- (۱) اِنْتَصَرَ (اِفْتَعَالَ) (۲) يَسْتَمِعُ (اِسْتَفْعَالَ) (۳) يَنْتَقِلُ (اِنْفَعَالَ) (۴) يُعَلِّمُ (تَفَعَّلَ)

۴۰- عین الخطأ عن أسماء الإشارة:

- (۱) هَاتَانِ الأُخْتَانِ رَجَعَتَا مِنَ المدرسة.
- (۲) لهذه الكُتُبِ تمارين متنوعة.
- (۳) هذه المعلمات واقفات جَنِبِ المدرسة.
- (۴) تلك المخازن مملوءةٌ بالماء.

۴۱- عَيْنَ ما لیس فیہ اسم التَّفضیل:

- (۱) خَیرَ الأُمور أوسطها.
- (۲) شرَّ النَّاسِ ذوالوجهین.
- (۳) دماوند أعلى جَبَل فی ایران.
- (۴) إذا مَلَكَ الأَراذلَ هَلَكَ الأَفاضل.

۴۲- عَيْنَ الصَّحیح عن کلمات:

«مَغْرِب - غَفَّار - مُحْتَرَم - مفاهیم»

- (۱) اسم مکان - مبالغه - اسم مفعول - اسم مفعول
- (۲) اسم مکان - اسم تفضیل - اسم مفعول - اسم مفعول
- (۳) اسم زمان - اسم تفضیل - اسم مکان - اسم مفعول
- (۴) اسم مکان - مبالغه - اسم فاعل - اسم فاعل

۴۳- عَيْنَ ما کُلُّها مِنَ المعارف:

- (۱) ألوان - مریم - إحسان
- (۲) الحديقة - ایران - مُحَمَّد
- (۳) أَلَم - البِسة - تلاميذ
- (۴) معلّمون - الله - بعيد

۴۴- عَيْنَ ما لیس فیہ مِنَ الأفعال الناقصة:

- (۱) إِنَّکُمْ مسؤولون حتّى عَنِ البَقاع.
- (۲) لَیسَتْ لَدی فِکرةٌ لِحلِّ المشاكل.
- (۳) کُن عالی الهمة فی الحياة.
- (۴) أصبح المسلمون متّحدین أمام الظُّلم.

۴۵- معنای واژه مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) کسی را که اندیشه ناخوش بود / بدان ناخوشی رای او گش بود (خوش)
- (۲) همی خویشتن را چلیپا کند / به پیش خردمند رسوا کند (صلیب)
- (۳) همی راند در پیش با طوس گيو / پس اندر پرستنده ای چند نیو (جوان و دلیر)
- (۴) به مشکوی زرین من بایدت / سر ماهرویان کنم شایدت (قصر)

۴۶- معنی نوشته شده برای کدام بیت صحیح نیست؟

- (۱) جهاندار نامش سیاوخش کرد / بر او چرخ گردنده را بخش کرد (کیکاووس نام او را سیاوش گذاشت و طالعش را گرفت).
- (۲) چنان از شگفتی بدو در بماند / بسی آفرین بزرگان بخواند (از شدت تعجب در او خیره شد و بزرگان دربار را تحسین کرد).
- (۳) چنان شد که گفתי طراز نخ است / و گر پیش آتش نهاده یخ است (آن گونه شد که انگار مثل نخ شد یا مثل یخ برابر آتش آب شد).
- (۴) چو پردخته شد، هیربد را بخواند / سخن های بایسته چندی براند (وقتی خالی شد، هیربد را احضار کرد و سخنان سنجیده ای گفت).

۴۷- با توجه به ابیات کدام گزینه غلط است؟

- (الف) همی گفت صد ره ز یزدان سپاس / نیایش کنم روز و شب بر سه پاس
- (ب) که کس را به سان تو فرزند نیست / همان شاه را نیز پیوند نیست
- (ج) سیاوش بدانست کآن مهر چیست / چنان دوستی نر ره ایزدی است
- (د) به نزدیک خواهر خرامید زود / که آن جایگه کار ناساز بود
- (ه) بر او خواهران آفرین خواندند / به کرسی زرینش بنشانند
- (و) بر خواهران بد زمانی دراز / خرامان بیامد سوی تخت باز
- (ز) شبستان همه شد پر از گفت و گوی / که اینت سر و تاج فرهنگ جوی
- (ح) تو گویی به مردم نماند همی / روانش خرد برفشانند همی
- (۱) گوینده دویست نخستین «سودابه» است.
- (۲) سیاوش از دست سودابه به خواهر پناه می برد.
- (۳) بنا بر بیت «و» سیاوش بعد از نشستن با خواهر یا خواهران به تخت نزد سودابه می خرامد.
- (۴) اهل شبستان تحت تأثیر روان خردمند سیاوش قرار گرفته بودند.

۴۸- با توجه به ابیات کدام گزینه غلط است؟

- کشیدند بدبخت زن را ز راه / به خواری بیردند نزدیک شاه
- به خوشی پرسید و کردش امید / بسی روز را نیز دادش نوید
- وز آن پس به خواری و زخم و به بند / به پردخت از او شهریار بلند
- نبد هیچ خستو بدان داستان / نبذ شاه پرمایه هم داستان
- چو خستو نیاید میانش به ار / بیرید و این دائم آیین و فر

- ببردند زن را ز درگاه شاه / ز شمشیر گفتند و از دار و چاه
چنین گفت جادو که من بی گناه / چه گویم بدین نامور پیشگاه؟
بگفتند با شاه کاین زن چه گفت / جهان آفرین داند اندر نهفت
- (۱) ابتدا زن را تطمیع و سپس تهدید کردند.
- (۲) زن در جریان بازجویی شکنجه می شود.
- (۳) بازجویان دربار شاه هم یقین نمی کنند که زن گناهکار است.
- (۴) زن را بعد از چاه، به دار آویختند.

۴۹- معنی یا مفهوم مقابل کدام گزینه غلط است؟

- (۱) نبرد دو تن جنگ مردان بود / پر از خشم اگر چهره خندان بود (جنگ تن به تن کار مردان است چه با خنده باشد چه با خشم باشد).
- (۲) بکوشم که ننگی نگردم به کار / به نزدیک آن نامور شهریار (تلاش می کنم نزد شاه بزرگ در جنگ شرمنده نشوم).
- (۳) یکی مرد را شاه از ایران بخواند / که از ننگ ما را به خوی درنشانند (سیاوش بر تن همه ما عرق شرم نشانند).
- (۴) چنین تا به درگاه افراسیاب / نرفت اندر این جوی جز تیره آب (این گونه تا درگاه افراسیاب فقط افکار منفی در سر می گشت).

۵۰- مفهوم کنایی کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) ندیده است کس جفت با پیل شیر / نه آتش دمان از بر و آب زیر (دو شاه در اقلیمی نگنجند).
- (۲) به گوهر شود باز، چون شد بزرگ / نترسد ز آهنگ پیل سترگ (گرگ زاده عاقبت گرگ شود).
- (۳) همی از شتابش به آمد درنگ / که پیروز باشد خداوند سنگ (کلوخ انداز را پاداش سنگ است).
- (۴) بر این کوه ما نیز نخچیر هست / به جام زبرجد می و شیر هست (ما نیز هم بد نیستیم).

۵۱- بر اساس دو بیت زیر از زبان سیاوش، کدام گزینه غلط است؟

- قباد آمد و رفت و گیتی سپرد / ورا نیز هم رفته باید شمرد
به خیره همی جنگ فرمایدم / بترسم که سوگند بگزایدم
- (۱) کیکاووس را باید مرده فرض کرد.
- (۲) «به خیره» در اینجا یعنی «بیهوده».
- (۳) بیت نخست چهار جمله است.
- (۴) افراسیاب بالاخره ضربه خود را به سیاوش می زند.

۵۲- در کدام بیت جنبه قهرمانی و پهلوانی دیده نمی‌شود؟

- (۱) اگر طوس، جنگی تر از رستم است / چنان دان که رستم ز گیتی کم است
- (۲) سیاوش بر آن کوه آتش بتاخت / نشد تنگ دل، جنگ آتش بساخت
- (۳) همان رستم از گنج آراسته / نخواهد شدن سیر و از خواسته
- (۴) چنان خوارش [دموی] از پشت زین برگرفت / که گردان بماندند زو در شگفت

۵۳- مفهوم کدام گزینه تقدیرگرایی نیست؟

- (۱) چو سالار گفتار پیران شنید / چنان چون همه بودن‌ها بدید
- (۲) مگر آسمانی جز این است راز / چه باید سخن‌ها کشیدن دراز
- (۳) نپذیرفت از آن دو خردمند پند / دگرگونه بد راز چرخ بلند
- (۴) چه گفت آن خردمند بسیار هوش / که با اختر بد به مردی مکوش

۵۴- کدام گزینه استعاره ندارد؟

- (۱) سر ماه‌رویان گسسته کمند / خراشیده روی و بمانده نژند
- (۲) به آواز بر جان افراسیاب / بنفرید با نرگس و گل پر آب
- (۳) به گرسیوز بدنهان شاه گفت / که این را به کوی آورید از نهفت
- (۴) نخواهم ز بیخ سیاوش درخت / نه شاخ و نه برگ و نه تاج و نه تخت

۵۵- عبارت زیر را بیانگر کدام ویژگی محمود غزنوی می‌توان دانست؟

یکی از ملوک خراسان، محمود سبکتکین را به خواب چنان دید که جمله وجود او ریخته بود و خاک شده، مگر چشمان او که در چشمخانه همچنان می‌گردید و نظر می‌کرد.

- (۱) طمع‌ورزی
- (۲) چشم‌انتظاری
- (۳) جاودانگی
- (۴) نظرباز

۵۶- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی کمتری دارد؟

«الشاة نظیفه و الفیل جیفه»

- (۱) تا مرد سخن نگفته باشد / عیب و هنرش نهفته باشد
- (۲) ای که شخص منت حقیر نمود / تا درشتی هنر نپنداری
- (۳) اسب تازی اگر ضعیف بود / همچنان از طویله‌ای خر به
- (۴) نه هرچه به قامت مهتر به قیمت بهتر

۵۷- مفهوم «تا» در بیت «پا بر سر سبزه تا به خواری نهی / کان سبزه ز خاک لاله روی رسته است» به کدام مورد نزدیک تر است؟

- ۱) زیقم در گوش کن «تا» نشنوم / یا درم بگشای تا بیرون روم
- ۲) ای زبردست زبردست آزار / گرم تا کی بماند این بازار؟
- ۳) بمیر تا برهی ای حسود کاین رنجی است / که از مشقت آن جز به مرگ نتوان رست
- ۴) گر مرا زار به کشتن دهد آن یار عزیز / تا نگوئی که در آن دم غم جانم باشد

۵۸- کدام گزینه دربارهٔ بیت زیر نادرست است؟

- ۱) ای که شخص منت حقیر نمود / تا درشتی هنر نپنداری
 - ۲) واژه «شخص» معنایی متفاوت با کاربرد آن در فارسی معاصر دارد.
 - ۳) تعداد اجزای جمله در دو مصراع برابر است.
 - ۴) نقش ضمیر «ت» در مصراع نخست مضاف الیه است.
- ۴) «درشتی» در معنای «تومند بودن» به کار رفته است.

۵۹- معنای بیت در کدام گزینه درست ذکر شده است؟

- ۱) مکن تکیه بر ملک دنیا و پشت / که بسیار کس چون تو پرورد و کشت: بر پادشاهی این دنیا تکیه و اعتماد مکن. زیرا این دنیا افراد زیادی مانند تو را پروراند سپس آنها را کشت.
- ۲) ناسزایی را چو بینی بخت یار / عاقلان تسلیم کردند اختیار: ای انسان خوشبخت، وقتی ناسزایی شنیدی، طبق نظر عاقلان رفتار کن که تسلیم شدن را انتخاب کردند.
- ۳) به دریا در منافع بیشمار است / و گر خواهی سلامت بر کنار است: دریا فواید و سود بیشمار دارد و اگر طالب سلامت باشی در اختیار تو می گذارد.
- ۴) مکن فراخ روی در عمل اگر خواهی / که وقت رفع تو باشد مجال دشمن تنگ: اگر می خواهی هنگامی که بلندی رسیدی، دست دشمن به تو نرسد، در هیچ کاری زیاده روی مکن.

۶۰- نقش دستوری ضمیر مشخص شده در کدام گزینه درست است؟

- ۱) وان پیرلاشه را که سپردند زیر خاک / خاکش چنان بخورد کزو استخوان نماند: مضاف الیه
- ۲) ز مصرش بوی پیراهن شنیدی / چرا در چاه کنعانش ندیدی: متمم
- ۳) هر سو دود آن کش ز بر خویش براند / وان را که بخواند به در کس ندواند: مفعول
- ۴) از صحبت یاران دمشقم ملالتی پدید آمده بود: مضاف الیه

۶۱- در کدام گزینه آرایه «اسلوب معادله» دیده می‌شود؟

- (۱) هر آنکه تخم بدی کشت و چشم نیکی داشت / دماغ بیهده پخت و خیال باطل بست
- (۲) با فرومایه روزگار مبر / کز نی بوریا شکر نخوری
- (۳) پرتو نیکان نگیرد هر که بنیادش بد است / تربیت نااهل را چون گردکان بر گنبد است
- (۴) حوران بهشتی را دوزخ بود اعراف / از دوزخیان پرس که اعراف بهشت است

۶۲- حرف اضافه «به» در مصراع دوم بیت زیر چه معنایی دارد؟

همان به که لشکر به جان پروری / که سلطان به لشکر کند سروری

- (۱) بر (۲) به واسطه (۳) در (۴) در برابر

۶۳- توضیح کدام گزینه درست است؟

- (۱) اگر صد سال گبر آتش فروزد / چو یک دم اندر او افتد بسوزد: آتش صدساله ممکن است با یک باد خاموش شود.

- (۲) یا به تشویش و غصه راضی شو / یا جگر بند پیش زاغ بنه: سخاوتمندی موجب آسایش است.
- (۳) اگر خویشان را ملامت کنی / ملامت نباید شنیدن ز کس: نباید به سرزنش دیگران اعتنا کرد.
- (۴) باطل است آنچه مدعی گوید / خفته را خفته کی کند بیدار؟: این ادعا اشتباه است که خفته نمی‌تواند خفته را بیدار کند.

۶۴- در کدام گزینه مجاز دیده نمی‌شود؟

- (۱) از سر خون او درگذشت.
- (۲) هر روز نظر بیش کرد تا ولی عهد خویش کرد.
- (۳) خدای راست مسلم بزرگواری و لطف / که جرم بیند و نان بر قرار می‌دارد
- (۴) چون فرومانی به سختی تن به عجز اندر مده / دشمنان را پوست بر کن دوستان را پوستین

۶۵- کدام بیت یا عبارت درست معنی شده است؟

- (۱) از بند گرانم خلاص کردند و ملک موروثم خاص: مرا از زندان سخت بیرون آوردند و دارایی موروثمی‌ام را مصادره کردند.
- (۲) خواستم تا به طریقی کفاف یاران مستخلص کنم: خواستم تا به شکلی کمکی به یاران صمیمی‌ام برسانم.
- (۳) پیش که برآورم ز دست فریاد / هم پیش تو از دست تو گر خواهم داد: اگر چه ممکن است تو را از دست بدهم، تنها می‌توانم شکایتم را به تو بکنم.
- (۴) پارسایان روی در مخلوق / پشت بر قبله می‌کنند نماز: انسان‌های پارسا و درستکار به مردم کمک می‌رسانند و پشتگرمی ایشان به عبادت خداوند است.

۶۶- با توجه به ابیات زیر کدام گزینه صحیح است؟

گفت آتش من همانم آتشم / اندر آ تا تو بینی تابشم

طبع من دیگر نگشت و عنصرم / تیغ حقم هم به دستوری برم

(۱) بیت اول شش جمله دارد. (۲) در بیت دوم حذف به قرینه معنوی دیده می شود.

(۳) بیت دوم چهار جمله دارد. (۴) دیگر نقش قیدی دارد.

۶۷- در بیت زیر از داستان باز ترجیح نهادن شیر، جهد را، «دامها» کنایه از چیست؟

دام هاشان، مرغ گردونی گرفت / نقص هاشان، جمله افزونی گرفت

(۱) همت و تلاش انبیا (۲) همت و تلاش مؤمنان

(۳) مکر و حیلۀ منافقان (۴) مکر و حیلۀ دشمنان خدا

۶۸- کدام بیت از نظر معنا و مفهوم با بقیۀ ابیات متفاوت است؟

(۱) گردش چرخه رسن را علت است / چرخه گردان را ندیدن زلت است

(۲) با قضا پنجه زدن نبود جهاد / زانکه این را هم قضا بر ما نهاد

(۳) باد آتش می شود از امر حق / هر دو سرمست آمدند از خمر حق

(۴) باد ما و بود ما از داد توست / هستی ما جمله از ایجاد توست

۶۹- در کدام بیت کنایه دیده نمی شود؟

(۱) این قدم حق را بود کو را کشد / غیر حق خود کی کمان او کشد؟

(۲) پیر دامن را ز گفت و گو فشاند / نیم گفته در دهان ما بماند

(۳) مشورت ادراک و هشیاری دهد / عقل ها مر عقل را یاری دهد

(۴) رفته ام در بیشه شیر و پلنگ / روی من ز ایشان نگردانید رنگ

۷۰- معنای واژه مشخص شده در کدام گزینه صحیح است؟

(۱) لابه و زاری همی کردند و او / از ریاضت گشته در خلوت دو تو: گوشه گیر شدن

(۲) حق همی داند که هر میر و اسیر / با رجا و خوف باشند و حذیر: بازدارنده

(۳) عدل توزیم و عبادت آوریم / باز هر شب سوی گردون برپریم: توزیدن: گزاردن

(۴) این نشان خسف و قذف و صاعقه / شد بیان عز نفس ناطقه: تگرگ

۷۱- در کدام گزینه جناس تام به کار رفته است؟

- (۱) چون که آید او، حکیم حاذق است / صادقش دان، کو امین و صادق است
- (۲) پنبه آن گوش سر، گوش سر است / تا نگردد این کر، آن باطن کر است
- (۳) قصه رنجور و رنجوری بخواند / بعد از آن در پیش رنجورش نشاند
- (۴) خود غریبی در جهان چون شمس نیست / شمس جان باقی است؛ او را امس نیست

۷۲- در کدام گزینه آرایه متناقض نما دیده می شود؟

- (۱) جهد کن تا صد گمان گردد نود / شب برو و تو بخشی، شب رود
 - (۲) من چگونه هوش دارم پیش و پس / چون نباشد نور یارم پیش و پس؟
 - (۳) آیینه ات دانی چرا غماز نیست؟ / ز آنکه زنگار از رخس ممناز نیست
 - (۴) مرگ بی مرگی بود ما را حلال / برگ بی برگی بود ما را نوال
- ## ۷۳- در کدام یک از ابیات زیر بر کنار نهادن حواس ظاهر تاکید نشده است؟

- (۱) تا به گفت و گوی بیداری دری / تو ز گفت خواب بویی کی بری؟
- (۲) جمله در خشکی چو ماهی می طپند / آب را بگشاز جو بردار بند
- (۳) بی حس و بی گوش و بی فکر شوید / تا خطاب ارجعی را بشنوید
- (۴) پنبه اندر گوش حس دون کنید / بند حس از چشم خود بیرون کنید

۷۴- کدام بیت با بقیه ابیات قرابت معنایی ندارد؟

- (۱) قوتم بخشید و دل را نور داد / نور دل، مرد دست و پا را زور داد
- (۲) تا به گوش ابر آن گویا چه خواند؟ / کو چو مشک از دیده خود اشک راند
- (۳) پیش چشمت داشتی شیشه کبود / ز آن سبب عالم کیودت می نمود
- (۴) از بر حق می رسد تفصیل ها / باز هم از حق رسد تبدیل ها

۷۵- توضیح مقابل کدام بیت صحیح تر است؟

- (۱) یارم از زفتی سه چندان بد که من / هم به لطف و هم به خوبی هم به تن: رفیق من از سرسختی، لطافت، خوبی و مرغوبیت سه برابر من بود.
- (۲) گفت احمد مر و را که راستی / راست گفתי گرچه کارافراستی: پیامبر (ص) به او گفت: واقعاً تو راست گفتی و همیشه مایه گشایش کارها هستی.
- (۳) عاشق تصویر و وهم خویشتن / کی بود از عاشقان ذوالمنن؟ آن کس که عاشق تصویر و وهم خویشتن است، کی می تواند عاشق حق تعالی باشد؟
- (۴) غنچ و نازت می نگنجد در جهان / باش تا که من شوم از تو جهان: تویی که ناز و کرشمه ات در جهان نمی گنجد، صبر کن تا به تو برسم؛ خواهی دید زیبایی تو از من است.

۷۶- نقش دستوری ضمیر مشخص شده در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) گه از دیدن عیشِ شیرینِ خلق / فرو می‌شدی آبِ تلخش به حلق
- (۲) نه تنها مَنّت گفتم ای شهریار / که برگشته بختی و بد روزگار
- (۳) ورایدون که دشخوارت آمد سخن / دگر هر چه دشخوارت آید مکن
- (۴) و بال است دادن به رنجور قند / که داروی تلخش بود سودمند

۷۷- مضمون کدام بیت با دیگر بیت‌ها متفاوت است؟

- (۱) ملک را بود بر عدو دست چیر / چو لشکر دل‌آسوده باشند و سیر
- (۲) عدو را به جای خسک دُر بریز / که احسان کند کند دندان تیز
- (۳) چو دستی نشاید گزیدن، بیوس / که با غالبان چاره زرق است و لوس
- (۴) گر اندیشه باشد ز خصمت گزند / به تعویذ احسان زبانش ببند

۷۸- در کدام بیت «تلمیح» به آیه قرآن وجود دارد؟

- (۱) زمین از تب لرزه آمد ستوه / فرو کوفت بر دامنش میخ کوه
- (۲) نهد لعل و فیروزه در صلب سنگ / گل لعل در شاخ پیروزه‌رنگ
- (۳) در این ورطه کشتی فروشد هزار / که پیدا نشد تخته‌ای بر کنار
- (۴) و گر سالکی محرم راز گشت / ببندند بر وی در بازگشت

۷۹- کدام گزینه با توجه به مضمون و محتوای آن، از باب دوم بوستان نیست؟

- (۱) مسلم کسی را بود روزه داشت / که درنده‌ای را دهد نان چاشت
- (۲) بر آن مرد کند است دندان یوز / که مالد زبان بر پنیرش دو روز
- (۳) درخت ز قوم ار به جان پروری / میندار هرگز کز او بر خوری
- (۴) به قنطار زر بخش کردن ز گنج / نباشد چو قیراطی از دسترنج

۸۰- نقش دستوری کلمات مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

- نبینی که چون کارد بر سر بود / قلم را زبانش روان تر بود
(۱) نهاد - متمم - مضاف‌الیه	(۲) نهاد - متمم - مفعول
(۳) متمم - مسند - مضاف‌الیه	(۴) متمم - متمم - مفعول

۸۱- معنی لغات مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- که سیّاح جَلّاب نام نکوست
که شَنعت بر او تا قیامت بماند
سیه‌دل بر آهخت شمشیر تیز
- یَزْک سَدّ روین لشکرگه است

- (۱) کِشنده - زشتی - گرم کردن - دیده بان
(۲) نوشیدنی - پستی - برکشیدن شمشیر - پیش قراول
(۳) کِشنده - زشتی - برکشیدن - دیده بان
(۴) شربت - نشان - کشیدن - اسب یدک

۸۲- کدام گزینه در مورد آرایه این ابیات (به ترتیب) درست است؟

یکی را حکایت کنند از ملوک / که بیماری رشته کردش چو دوک

دهان بی زبان پند می گفت و راز / که ای خواجه با بینوایی بساز

غم خویش در زندگی خور که خویش / به مرده نپردازد از حرص خویش

(۱) تناسب - تضاد - تکرار
(۲) ایهام - پارادوکس - حسن تعلیل

(۳) ایهام تناسب - پارادوکس - جناس تام
(۴) مراعات النظیر - جناس ناقص - جناس تام

۸۳- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

به سرهنگ دیوان نگه کرد تیز / که نطعش بینداز و ریگش بریز

(۱) به سرعت نگاهی به بزرگ بدکرداران کرد و دستور داد که سفره و ریگ پهن کردند تا خون زمین را نیالاید.

(۲) با خشم به سرکرده نظامیان گفت که سفره و ریگ پهن کند تا حین اعدام خویش بر زمین نریزد.

(۳) با عجله به فرمانده نگاه کرد و از او خواست تا سفره چرمی پهن کند و در آن مقداری غذا آماده کند.

(۴) نگاه تندی به دیوان سالار کرد و دستور داد تا سفره ای پهن کند و بر آن سنگ پراکند تا زمین خونین نشود.

۸۴- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه وجود ندارد؟

بداندیش را جاه و فرصت مده / عدو در چه و دیو در شیشه به

(۱) بدرّ چو گل جامه از دست خار / که خون در دل افتاده خندد چو نار

(۲) چو گرگ خبیث آمدت در کمند / بگش ورنه دل برکن از گوسفند

(۳) مگو شاید این مار کشتن به چوب / چو سر زیر سنگ تو دارد، بکوب

(۴) چو اندر سری بینی آزار خلق / به شمشیر تیزش بیازار خلق

۸۵- با توجه به لحن، سبک و محتوا، کدام گزینه از بوستان سعدی نیست؟

(۱) چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر / چه باشی چو روبه به وامانده سیر؟

(۲) بدان را نوازش کن ای نیک مرد / که سگ پاس دارد، چو نان تو خورد

(۳) خرد رهنمای و خرد دلگشای / خرد دست گیرد به هر دو سرای

(۴) مکن بد که بد بینی از یار نیک / نیاید ز تخم بدی بار نیک

۸۶- با توجه به این بخش از شعر مسافر، کدام گزینه درست است؟

«خوشا به حال گیاهان که عاشق نورند / و دست منبسط نور روی شانه آن هاست / نه! وصل ممکن نیست / همیشه

فاصله ای هست...»

(۱) تصویرسازی ابتدایی فقط حاصل کاربردهای کنایی است.

(۲) «همیشه فاصله ای هست» به معنی رد امکان وصل نیست.

۳) «فاصله» و «وصل» به «نور» و «عشق» برمی گردند.

۴) عشق گیاهان به نور مصداق نبود فاصله است.

۸۷- در «مثل همیشه آخر حرفم / و حرف آخرم را / با بغض می خورم»، آخر حرف و حرف آخر.... است.

۱) تضاد ۲) قلب ۳) تناسب ۴) پارادوکس

۸۸- با توجه به «ای شما! / ای تمام عاشقان هر کجا! / از شما سؤال می کنم: / نام یک نفر غریبه را / در شمار نام‌هایتان اضافه می کنید؟» کدام گزینه درست تر است؟

۱) عاشقان غریبه هستند. ۲) شاعر عاشق شده است.

۳) عاشقان گم‌نامند. ۴) عشق محدود به سرزمین نیست.

۸۹- با توجه به این بخش از شعر دفتر آینه‌های ناگهان، ساختار معنایی تردید و احتمال بر اساس کدام عناصر زیبایی سخن شکل نگرفته است؟

«از هر طرف که باد بیاید / در عصر قاطعیت تردید / عصر جدید / عصری که هیچ اصلی / جز اصل احتمال، یقینی نیست.»

۱) ارسال المثل ۲) ایهام ۳) مبالغه ۴) پارادوکس

۹۰- کدام گزینه درباره منظومه «مسافر» درست تر است؟

۱) مسافر به مقصدی می‌رسد و پایان سفر او نیز مقصدی عینی است.

۲) مسافر تنها شاعر و در سفری عینی نیست؛ بلکه در گستره تاریخ بشر در سفر است.

۳) در قسمت‌های پایانی منظومه، مسافر، سفرش را همراه با میزبانانش ادامه می‌دهد.

۴) مسافر در پی حذف فاصله است. در پایان هم فاصله را از بین می‌برد.

با توجه به حکایت زیر به سؤالات پاسخ دهید:

«وقتی رئیس بخارا قصد حج کرد و مردی سخت منعم بود و در آن قافله کسی از او منعم‌تر نبود و فزون از صد شتر در زیر بار او بود و او در عمارتی نشسته بود و خرامان و نازان همی‌شد، در بادیه با ساز و آلت تمام و قومی از درویش و توانگر با وی همراه بودند، چون نزدیک عرفات رسیدند، درویشی همی‌آمد پای‌برهنه و تشنه و گرسنه و پای‌ها آبله کرده، رئیس بخارا را دید بدانسان ساز و تن‌آسانی روی به وی کرد و گفت: وقت مکافات جزای من و تو هر دو یکی خواهد بود؟ تو در آن ناز و نعمت همی‌روی و من در این شدت. رئیس بخارا گفت: حاشا که جزای من و تو هر دو یکی باشد و اگر من بدانستمی کی جزای من و تو هر دو یکی خواهد بود، هرگز قدم در بادیه ننهادمی. درویش گفت: چرا؟ گفت: از بهر آنکه من به فرمان خدای تعالی آمدم و تو برخلاف فرمان حق تعالی می‌کنی و مرا بخوانده‌اند و من میهمانم و تو طفیلی و حشمت میهمان خوانده با طفیلی کی راست باشد و حق تعالی توانگران را خواند و درویشان را گفت: «و لاتلقوا بایدیکم الی

التَّهْلُكَةُ»، تو بی فرمان خدای به بیچارگی و گرسنگی در بادیه آمدی و خود را در تهله افکندی و فرمان حق تعالی را کار نبستی و با فرمان برداران چرا برابری کنی؟ هر که استطاعت دارد و حج کند، فرمان حق تعالی به جای آورده باشد و داد نعمت او داده.»

۹۱- حکایت بر کدام گزینه تأکید کمتری دارد؟

(۱) در حج، انسان غیرمستطیع طفیلی و آدم مستطیع، مهمان است.

(۲) درویشان نباید برای حج واجب خود را به خطر بیندازند.

(۳) مهم فرمانبرداری است؛ نه شوق کعبه.

(۴) حج اغنیا قبول است و حج فقرا باطل.

۹۲- مفهوم آیه «و لا تلقوا بایدیکم الی التَّهْلُکة» در کدام مثل دیده نمی شود؟

(۱) خودم کردم که لعنت بر خودم باد.

(۲) بدی راه به خانه صاحبش می برد.

(۳) از کوزه همان برون تراود که در اوست.

(۴) خود کرده را تدبیر نیست.

۹۳- دلیل رئیس بخارا بر اینکه درویش فرمان حق را در حج فروگزارده، چه بود؟

(۱) مجادله درویش با وی که رئیس بخارا و نماینده خداست.

(۲) حج گزاری بدون استطاعت مالی و با پای پیاده

(۳) طفیلی بودن درویش و تکلّی از رئیس بخارا

(۴) به جای نیاموردن عبادات دیگر از قبیل نماز و روزه

۹۴- با توجه به عبارت: «بینوایان را سفر فرمودن نه از دانش باشد و بی ساز سفر کردن، از تهله و نادانی باشد و چون ساز بود، سفر نکنی، خوشی و لذت دنیا تمام نباشد.» کدام گزینه نادرست است؟

(۱) بدون ساز و آواز، خوشی سفر ناقص است.

(۲) نباید به بینوایان توصیه کرد سفر کنند.

(۳) تا سفر نکنی، لذت دنیا را نمیبری.

(۴) همیشه باید اسباب و وسایل سفر را همراه داشته باشی.

۹۵- با توجه به عبارت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«اگر به مال، درویش گردی، جهد کن تا به خرد توانگر باشی، که توانگری خرد بهتر از توانگری مال و به خرد مال توان حاصل کرد و به مال خرد نتوان حاصل کرد و جاهل از مال زود درویش گردد و خرد را دزد نتواند بردن و آب و آتش هلاک نتواند کردن؛ پس اگر خرد داری، با خرد هنر آموز که خرد بی هنر، چون تنی بود بی جامه و شخصی بی صورت.»

- (۱) خرد خریدنی و دزدیدنی و نابود شدنی نیست.
(۲) مال با خرد به دست می آید.
(۳) بی بهره گیری از خرد، هنرمند مثل فرد عریان است.
(۴) نادان زود ثروتش را از دست می دهد.

۹۶- با توجه به عبارت «مردم بی هنر مادام بی سود باشند؛ چون مگیلان که تن دارد و سایه ندارد» بی هنر به چه ماند؟

- (۱) درختان بی ثمر (۲) غولان بیابان (۳) خارهای صحرا (۴) مغان آتش پرست

۹۷- به اعتقاد نویسنده قابوس نامه چرا «حکیمان سخن را به نبیذ مانده کرده اند که هم از او خمار خیزد و هم بدو درمان خمار بود»؟

- (۱) زیرا سخن درد آفرین و درمان بخش است.
(۲) چون سخن خوب مانند جوی آب روان، مستی آور و فرح بخش است.
(۳) برای آنکه افراد خمار آلود با سخن از خواب و خماری بیدار نمی شوند.
(۴) چون سخنان ملال آور باعث خواب آلودگی می شوند.

۹۸- مفهوم کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) زهر به گمان خوردن از دانایی نباشد. (گمان باطل)
(۲) گندم نمای جو فروش. (دورویی)
(۳) اگر کسی با تو بستهد، به خاموشی آن ستهنده را بنشان. (سکوت در برابر پرخاشگر)
(۴) غم و شادی با آن کسی گوی که او را تیمار غم و شادی تو بود. (مشورت با مردمان اهل)

۹۹- کدام گزینه درباره داستان های سه باب ۴، ۵ و ۶ قابوس نامه نادرست است؟

- (۱) محمد زکریای رازی، مطبوخ افتمون را به دلیل خندیدن مرد دیوانه به وی، خورده بود.
(۲) در داستان فتح که فرزند خوانده مأمون بود، نان ها را به دلیل ایمان فتح در دجله فرستاده بودند.
(۳) علت گریه افلاطون این بود که جاهلان وی را ستوده بودند.
(۴) در داستان رسول روم و کسرا، بوذرجمهر خود را داناترین افراد نمی دانست.

۱۰۰- با توجه به عبارت زیر، بر کدام صفات تأکید نشده است؟

«به دانش خویش غره مشو که اگرچه دانا باشی که مر تو را شغلی پیش آید، هرچند تو را کفایت گزاردن آن باشد، مستبد رأی خویش مباش؛ هر که مستبد به رای خویش بود، همیشه پشیمان بود و از مشاورت کردن عار مدار؛ با پیران عاقل و با دوستان مشفق مشاورت کن.

- (۱) مغرور شدن به دانش خود (۲) داشتن شغل مناسب
(۳) استبداد رأی (۴) مشورت با پیران و دوستان

key 1

غلط: ✖ ○ ●

صحیح: ●

لطفاً گزینه را به صورت کامل و فقط با مداد مشکی نرم پر کنید.

۱	●	○	○	○
۲	○	○	○	○
۳	○	○	○	○
۴	○	○	○	○
۵	○	○	○	○
۶	○	○	○	○
۷	○	○	○	○
۸	○	○	○	○
۹	○	○	○	○
۱۰	○	○	○	○

۳۱	○	○	○	○
۳۲	○	○	○	○
۳۳	○	○	○	○
۳۴	○	○	○	○
۳۵	○	○	○	○
۳۶	○	○	○	○
۳۷	○	○	○	○
۳۸	○	○	○	○
۳۹	○	○	○	○
۴۰	○	○	○	○

۶۱	○	○	○	○
۶۲	○	○	○	○
۶۳	○	○	○	○
۶۴	○	○	○	○
۶۵	○	○	○	○
۶۶	○	○	○	○
۶۷	○	○	○	○
۶۸	○	○	○	○
۶۹	○	○	○	○
۷۰	○	○	○	○

۹۱	○	○	○	○
۹۲	○	○	○	○
۹۳	○	○	○	○
۹۴	○	○	○	○
۹۵	○	○	○	○
۹۶	○	○	○	○
۹۷	○	○	○	○
۹۸	○	○	○	○
۹۹	○	○	○	○
۱۰۰	○	○	○	○

۱۱	○	○	○	○
۱۲	○	○	○	○
۱۳	○	○	○	○
۱۴	○	○	○	○
۱۵	○	○	○	○
۱۶	○	○	○	○
۱۷	○	○	○	○
۱۸	○	○	○	○
۱۹	○	○	○	○
۲۰	○	○	○	○

۴۱	○	○	○	○
۴۲	○	○	○	○
۴۳	○	○	○	○
۴۴	○	○	○	○
۴۵	○	○	○	○
۴۶	○	○	○	○
۴۷	○	○	○	○
۴۸	○	○	○	○
۴۹	○	○	○	○
۵۰	○	○	○	○

۷۱	○	○	○	○
۷۲	○	○	○	○
۷۳	○	○	○	○
۷۴	○	○	○	○
۷۵	○	○	○	○
۷۶	○	○	○	○
۷۷	○	○	○	○
۷۸	○	○	○	○
۷۹	○	○	○	○
۸۰	○	○	○	○

۱۰۱	○	○	○	○
۱۰۲	○	○	○	○
۱۰۳	○	○	○	○
۱۰۴	○	○	○	○
۱۰۵	○	○	○	○
۱۰۶	○	○	○	○
۱۰۷	○	○	○	○
۱۰۸	○	○	○	○
۱۰۹	○	○	○	○
۱۱۰	○	○	○	○

۲۱	○	○	○	○
۲۲	○	○	○	○
۲۳	○	○	○	○
۲۴	○	○	○	○
۲۵	○	○	○	○
۲۶	○	○	○	○
۲۷	○	○	○	○
۲۸	○	○	○	○
۲۹	○	○	○	○
۳۰	○	○	○	○

۵۱	○	○	○	○
۵۲	○	○	○	○
۵۳	○	○	○	○
۵۴	○	○	○	○
۵۵	○	○	○	○
۵۶	○	○	○	○
۵۷	○	○	○	○
۵۸	○	○	○	○
۵۹	○	○	○	○
۶۰	○	○	○	○

۸۱	○	○	○	○
۸۲	○	○	○	○
۸۳	○	○	○	○
۸۴	○	○	○	○
۸۵	○	○	○	○
۸۶	○	○	○	○
۸۷	○	○	○	○
۸۸	○	○	○	○
۸۹	○	○	○	○
۹۰	○	○	○	○

۱۱۱	○	○	○	○
۱۱۲	○	○	○	○
۱۱۳	○	○	○	○
۱۱۴	○	○	○	○
۱۱۵	○	○	○	○
۱۱۶	○	○	○	○
۱۱۷	○	○	○	○
۱۱۸	○	○	○	○
۱۱۹	○	○	○	○
۱۲۰	○	○	○	○

محل امضاء

اینجانب فرزند با کد ملی

صحت اطلاعات مندرج در پاسخ برگ را با مشخصات خود تأیید می‌نمایم.